

Innehållsförteckning

Introduktion	1
Tabell 2 Besök på West Pride i Göteborg, 2023	3
Tabell 2 <i>forts...</i> Besök på West Pride i Göteborg, 2023	4
Tabell 3 West Pride bidrar till ett mer öppet samhällsklimat i Göteborg, 2023	5
Tabell 3 <i>forts...</i> West Pride bidrar till ett mer öppet samhällsklimat i Göteborg, 2023	6
Figur 2 West Pride bidrar till ett mer öppet samhällsklimat i Göteborg, 2018–2019, 2021–2023	7

Introduktion

SOM-undersökningen i Göteborg genomfördes för åttonde året i rad år 2023. Syftet med undersökningen i Göteborg är att kartlägga opinionsbildning och belysa hur vanor och attityder förändras över tid bland boende i Göteborgs Stad. SOM-institutet är en centrumbildning vid Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet och har sin bakgrund i ett långvarigt samarbete mellan de två grundarinstitutionerna Statsvetenskapliga institutionen och Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG). Sedan 2017 är SOM-institutet även inrättat som en fakultetsgemensam forskningsinfrastruktur vid samhällsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet. SOM-undersökningen i Göteborg genomförs i samverkan med forskare och andra offentliga aktörer i Göteborg Stad.

SOM-undersökningens rapportserie står för en betydande del av resultatredovisningen av SOM-undersökningarna. Resultat publiceras även i form av presentationer och fördjupade analyser i de återkommande forskarantologierna. Alla publikationer finns tillgängliga för nedladdning på SOM-institutets webbsida www.gu.se/som-institutet. En utförlig metoddokumentation från SOM-undersökningen i Göteborg 2023 finns tillgänglig på webbsidan¹.

SOM-undersökningen i Göteborg 2023

Fältarbetet för SOM-undersökningen i Göteborg följer i huvudsak samma upplägg från år till år. Likt tidigare år använde 2023 års SOM-undersökning i Göteborg en undersökningsdesign som kallas blandad datainsamling (*mixed mode*) vilket innebär att data primärt samlades in via webbenkäter, men respondenterna gavs även möjlighet att fylla i enkäten på papper.

Undersökningen skickades ut till ett sannolikhetsurval av befolkningen i Göteborg. Urvalsramen innefattade alla svenska och utländska medborgare som har sin primära adress i Göteborgs Stad och som är mellan 16 och 90 år gamla. År 2023 ingick 9 000 personer i det totala urvalet och enkäten innehöll 12 enkätsidor.

Svaren samlades in mellan den 18 september och 30 december 2023. En stor andel av svaren inkom tidigt och 30 dagar in i fältarbetet hade drygt 70 procent av de slutgiltiga svaren kommit in. Under fältperioden genomfördes en serie påminnelser via post och SMS.

Svarsfrekvens och representativitet

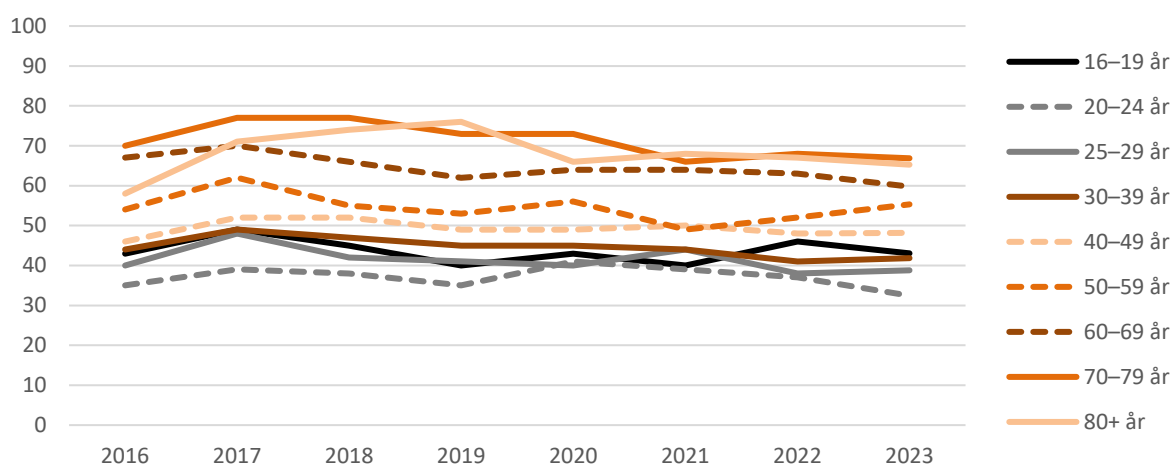
Av det ursprungliga urvalet på totalt 9 000 personer var det 4 305 personer som besvarade och skickade in formuläret vilket motsvarar en nettosvarsfrekvens på 49 procent².

Vilka som svarar och vilka som inte svarar på en frågeundersökning har betydelse för tolkningen av undersökningens resultat. Om en viss grupp är underrepresenterad och samma grupps svar tenderar att skilja sig från övrigas blir studiens resultat mindre giltiga för populationen som helhet. Trots att hälften av respondenterna inte svarar på enkäten är den demografiska representativiteten i svarsgruppen god i de flesta avseenden. I figur 1 görs det däremot tydligt att en lägre andel i de yngre åldersgrupperna svarar på SOM-undersökningen i Göteborg. Sedan 2017 får respondenterna en belöning i form av skraplott eller värdecheck efter inskickat svar. Tidigare forskning, samt experiment på SOM-institutet, visar att detta ger en positiv effekt på svarsfrekvensen och förbättrar de yngre åldersgruppernas representativitet.

¹ <https://www.gu.se/som-institutet/som-undersokningarna/metod-0>

² I nettosvarsfrekvensen har det så kallade naturliga bortfallet definierats bort. Till det naturliga bortfallet förs personer som är fysiskt eller mentalt oförmögna att svara på enkäten, personer som är avlidna, bortresta under större delen av fältperioden, emigrerade, har språksvårigheter eller inte alls talar svenska. Sammanlagt 295 personer, motsvarande 3,28 procent, har räknats bort som naturligt bortfall.

Figur 1 Svarsfrekvens i olika åldersgrupper 2016–2023 (procent)

Kommentar: I den äldsta åldersgruppen ingick 80–85 åringar t o m 2021. Från 2023 ingår 80–90 åringar i den äldsta åldersgruppen.

Träffsäkerheten i attitydfrågor om politiska förslag och bedömningar av ekonomin är hög trots variationen i svarsfrekvens mellan olika åldersgrupper. Frågor där det existerar större generationsskillnader, exempelvis nyhetskonsumtion, påverkas däremot något mer av att delar av befolkningen har en lägre representation i svarsunderlaget³.

Procentskattningar och felmarginaler

SOM-undersökningarna bygger på ett slumpmässigt urval. Resultat från sådana urvalsundersökningar är alltid förknippade med en osäkerhet som kan uttryckas i form av en felmarginal. Med hjälp av en felmarginal går det att beräkna ett konfidensintervall kring till exempel en procentskattning. Vi kan förvänta oss att procenttalet för hela populationen befinner sig inom konfidensintervallet i 95 fall av 100 i en tänkt situation med många upprepade mätningar. Att vara medveten om felmarginalen gör att vi lättare undviker att dra slutsatser om förändringar eller gruppskillnader som enbart beror på slumpen. Tabellen nedan ger några exempel på hur stor felmarginalen är vid olika gruppstorlekar och procentskattningar.

Tabell 1 Lathund för procentskattningar vid olika gruppstorlekar (felmarginaler och procentenheter)

Skattning	100	200	400	800	1000	2000
50 procent	±9,8	±6,9	±4,9	±3,5	±3,1	±2,2
30 procent	±9,0	±6,4	±4,5	±3,2	±2,8	±2,0
10 procent	±5,9	±4,2	±2,9	±2,1	±1,9	±1,3
6 procent	±4,7	±3,3	±2,3	±1,6	±1,5	±1,0
2 procent	±2,7	±1,9	±1,4	±1,0	±0,9	±0,6

SOM-institutet har i samverkan med West Pride undersökt inställningen till West Pride i Göteborg. Rapporten är framtagen av Cornelia Andersson. För frågor, kontakta SOM-institutet på info@som.gu.se eller 031 786 3300.

³ Elias Markstedt (2014) Representativitet och viktning. SOM-rapport 2014:20, SOM-institutet, Göteborgs universitet.

Tabell 2 Besök på West Pride i Göteborg, 2023 (procent)

		Besökt West Pride	Deltagit i annat evenemang/utbildning	Har inte besökt/deltagit	Känner inte till evenemanget	Summa	Antal
	Samtliga	10	4	76	10	100	4 226
<i>Kön</i>	Kvinna	12	5	74	9	100	2 217
	Man	7	3	79	11	100	1 978
<i>HBTQI-person¹</i>	Ja	45	11	40	4	100	194
	Nej	8	4	79	9	100	3 633
<i>Ålder</i>	16–29 år	14	5	67	14	100	736
	30–49 år	12	5	74	9	100	1 411
	50–64 år	9	5	77	9	100	993
	65–90 år	4	1	85	10	100	1 086
<i>Utbildning²</i>	Låg	5	2	79	14	100	351
	Medellåg	9	2	78	11	100	981
	Medelhög	10	4	76	10	100	792
	Hög	11	5	76	8	100	1 876
<i>Bakgrund</i>	Uppväxt i Sverige	10	4	79	7	100	2 926
	Själv uppväxt/båda föräldrar uppvuxna utanför Sverige	11	4	69	16	100	841

Kommentar: Frågan lyder: 'Har du under de senaste 12 månaderna besökt West Pride eller deltagit i någon av West Prides evenemang eller utbildningar?'. ¹Frågan lyder 'Identifierar du dig som en hbtqi-person? (homo-bi-trans-queer-intersex)'. Svartalternativen är 'Känner inte till evenemanget', 'Ja' och 'Nej'. ²Låg = grundskola eller motsvarande, Medellåg = gymnasium eller motsvarande, Medelhög = eftergymnasial utbildning, ej högskola/universitet eller högskola/universitet kortare än 3 år, Hög = högskola/universitet minst 3 år.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2023.

Tabell 2 *forts...* **Besök på West Pride i Göteborg, 2023 (procent)**

		Besökt West Pride	Deltagit i annat evenemang/utbildning	Har inte besökt/deltagit	Känner inte till evenemanget	Summa	Antal
	Samtliga	10	4	76	10	100	4 226
<i>Inkomst</i>	Mindre än 14 999 kr	10	3	71	16	100	657
	15 000 – 24 999 kr	8	2	78	12	100	673
	25 000 – 34 999 kr	12	4	77	7	100	788
	35 000 – 44 999 kr	12	6	76	6	100	826
	Mer än 45 000 kr	8	4	80	8	100	957
<i>Tid i Göteborg³</i>	Alltid bott här	10	4	78	8	100	1 562
	Återvändare/ > 4 år	10	4	78	8	100	2 134
	Nyinflyttad	10	5	59	26	100	298
<i>Stadsområde</i>	Nordost	9	4	68	19	100	475
	Centrum	13	5	75	7	100	1 627
	Sydväst	6	4	80	10	100	999
	Hisingen	9	3	76	12	100	1 116

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se första sidan av tabell 2. ³'Alltid bott i Göteborg'; har alltid bott här/har alltid bott här bortsett från kortare perioder, t.ex. studier på annan ort. 'Återvändare / > 4 år'; uppvuxen här och har återvänt efter långvarigt boende på annan ort/inflyttade, har bott här mer än 10 år/inflyttad, har bott här 4-10 år. 'Nyinflyttad'; nyinflyttad, har bott här mindre än 1-3 år/nyinflyttad, har bott här mindre än 1 år.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2023.

Tabell 3 West Pride bidrar till ett mer öppet samhällsklimat i Göteborg, 2023 (procent)

		Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer knappast	Instämmer inte alls	Ingen uppfattning	Summa	Antal	Balansmått
	Samtliga	26	22	6	7	39	100	4 194	+35
<i>Kön</i>	Kvinna	31	25	4	4	36	100	2 200	+48
	Man	20	20	7	9	44	100	1 963	+24
<i>HBTQI-person¹</i>	Ja	58	25	4	2	11	100	193	+77
	Nej	25	23	6	7	39	100	3 611	+35
<i>Ålder</i>	16–29 år	31	22	5	6	36	100	733	+42
	30–49 år	33	24	5	7	31	100	1 401	+45
	50–64 år	26	24	6	8	36	100	981	+36
	65–90 år	13	20	6	6	55	100	1 079	+21
<i>Utbildning²</i>	Låg	13	15	3	9	60	100	345	+16
	Medellåg	21	22	5	7	45	100	972	+31
	Medelhög	25	23	8	7	37	100	789	+33
	Hög	32	25	5	6	32	100	1 867	+46
<i>Bakgrund</i>	Uppväxt i Sverige	29	24	5	6	36	100	2 912	+42
	Själv uppväxt/båda föräldrar uppvuxna utanför Sverige	19	19	7	9	46	100	831	+22

Kommentar: Frågan lyder: 'I vilken utsträckning instämmer du i följande påstående: West Pride bidrar till ett mer öppet samhällsklimat i Göteborg'. ¹Frågan lyder 'Identifierar du dig som en hbtqi-person? (homo-bi-trans-queer-intersex)'. Svarsalternativen är 'Ja', 'Nej', 'Osäker', och 'Vill ej svara'. Enbart 'Ja' och 'Nej'-svar redovisas. ²Låg = grundskola eller motsvarande, Medellåg = gymnasium eller motsvarande, Medelhög = eftergymnasial utbildning, ej högskola/universitet eller högskola/universitet kortare än 3 år, Hög = högskola/universitet minst 3 år. Balansmättet avser andelen som instämmer helt eller delvis minus andelen som instämmer knappast eller instämmer inte alls. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2023.

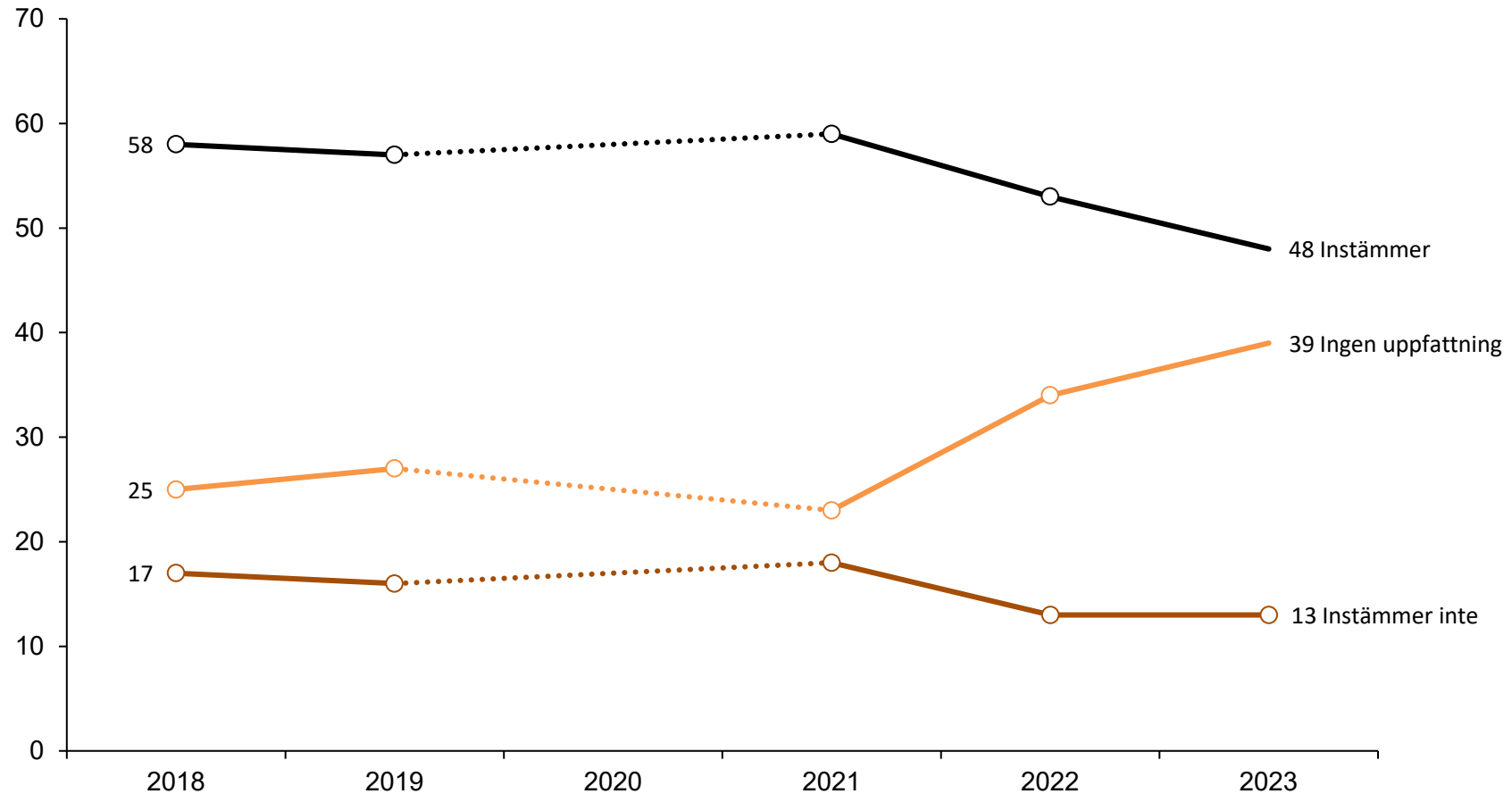
Tabell 3 *forts...* West Pride bidrar till ett mer öppet samhällsklimat i Göteborg, 2023 (procent)

		Instämmer helt	Instämmer delvis	Instämmer knappast	Instämmer inte alls	Ingen uppfattning	Summa	Antal	Balansmätt
	Samtliga	26	22	6	7	39	100	4 194	+35
<i>Inkomst</i>	Mindre än 14 999 kr	22	21	5	7	45	100	651	+31
	15 000 – 24 999 kr	19	21	6	6	48	100	668	+28
	25 000 – 34 999 kr	28	23	5	7	37	100	781	+39
	35 000 – 44 999 kr	32	25	5	6	32	100	824	+46
	Mer än 45 000 kr	29	24	6	7	34	100	952	+40
<i>Tid i Göteborg³</i>	Alltid bott här	25	22	6	9	38	100	1 552	+32
	Återvändare/ > 4 år	27	24	6	6	37	100	2 119	+39
	Nyinflyttad	26	18	3	6	47	100	298	+35
<i>Stadsområde</i>	Nordost	21	19	6	7	47	100	474	+27
	Centrum	32	26	5	5	32	100	1 623	+48
	Sydväst	24	21	6	9	40	100	988	+30
	Hisingen	20	22	5	8	45	100	1 100	+29

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se första sidan av tabell 3. ³'Alltid bott i Göteborg'; har alltid bott här/har alltid bott här bortsett från kortare perioder, t.ex. studier på annan ort. 'Återvändare / > 4 år'; uppvuxen här och har återvänt efter långvarigt boende på annan ort/inflyttade, har bott här mer än 10 år/inflyttad, har bott här 4-10 år. 'Nyinflyttad'; nyinflyttad, har bott här mindre än 1-3 år/nyinflyttad, har bott här mindre än 1 år.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2023.

Figur 2 West Pride bidrar till ett mer öppet samhällsklimat i Göteborg, 2018–2019, 2021–2023 (procent)

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se första sidan av tabell 3. Figuren redovisar andelen som svarat 'Instämmer helt' och 'Instämmer delvis' som 'Instämmer', andelen som svarat 'Instämmer knappast' och 'Instämmer inte alls' som 'Instämmer inte', samt andelen som svarat 'Ingen uppfattning'. År 2020 ställdes inte frågan i undersökningen.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2018–2019, 2021–2023.